

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Noveller

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 347. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515385707328/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

- 131 *vedpaa*: omtrent. – *Indsider*: person, der bor til leje hos gårdmand. – *Hjyden*: byhyrden. – *ibidem*: lat. sammesteds. – *du skal ikke slaa ihjel!*: 2. Mos 20,13. – *Øvrigheden bærer ikke (...)*: Rom. 13,4. – *Sjefantmanden*: blev først i 1592 betegnelse for den amtmænd, der sammen med bispem og udgjorde øverste myndighed i stiftet (bispedømmet).
- 132 *Tolansp*: by i Vejlbj Sogn.
- 133 *det imputerede Mord*: det mord, han var beskyldt for. – *beknytt*: bekymret. – *forekom*: kom i forløbet. – *gjøre (...)* *fyldest*: opfyldte.
- 134 *i Kvartenet*: i samme del af haven. – *Skrudder*: skrammel.
- 135 *læg Haard paa den Døde*: if. overtro ville sårene på den myrdedes lig springe op at bløde, når morderen rørte det.
- 136 *Kiste (...)* *havde staaende til sig selv*: alm. skik hos bønder i æ. tid. – *Tingsvidner*: afgivelse af vidnesbyrd; her protokollering af sagen i haven. – *Stokkenvendene*: tingsvidner, bisiddere ved forhør. *Stok*: tingbænk. – *befatte Dig inte!* (...): Matth. 27,19. – *Udpige(n)*: pige, som arbejdede i marken. – *Bogstue(n)*: opholdsstue for tyendet. – *(om)vandt*: vidnede (om). – *undsigte*: true med skade.
- 137 *Saa sandt hjælpe mig (...)*: slutn. af dommereden, jf. Koldingske Reces 1558, § 7. – *Avind*: fjendskab. – *vitterligt*: bekendt.
- 138 *Pust*: slag, genvordigheder.
- 139 *fordøven*: fortabt. – *Stutter(en)*: arrestbetjent.
- 140 *Axelen*: skulderen. – *Byesvend(en)*: væbnet øvrighedsbetjent.
- 141 *Bursch*: student. – *Ledemod*: led.
- 142 *priis Ingen lykkelig (...)* *ævert*: if. den gr. historieskriver Herodots (485–430 f.Kr.) værk om perserkrigene, I, 32, sagde Solon (se n.t.s. 193) disse ord til kong Krossos; ses også i *Syrach*: Jesu Sirachs Viisdom, se n.t.s. 7. – *Skodde*: slå. – *synderligt*: besynderlig.
- 143 *Fredens Tegn*: korsens tegn. – *Indledning(en)*: digterisk fremstilling. – *døne (...)* *Begivenhed gav Anledning til (...)*: ikke hist. korrekt. – *Delinqventsager*: sager, der fører til straf, især dødsdom. – *geraadede*: blev.
- 144 *have sin Hals forjort*: have risikeret sin hals, dvs. halsbugges. – *Ruelse*: anger. – *højdelig Sikkerhed*: verdslig unekymrethed. – *et Vredens Bam*: synder, der må straffes af Gud (efter Efes 2,3). – *Jeremie Begrædelses Bog*: dvs. Klagesangene, som if. traditionen er forfattet af Jeremias.
- 145 *Stenen ligger endnu (...)*: En ligsten, der kaldes Søren Qvists, ligger på stien uden for væbenhusdøren. – *plut*: se n.t.s. 23. – *det var ikke saa godt (...)*: det havde været bedre for mig (...).
- 146 *Skorsteenssjødet*: kanten af den åbne skorsten. – *formummen*: lamslæt. – *vædde*: skræmme. – *i Stodemaal*: stødvis. – *en Belials Mand*: en ugudelig krop.
- 147 *et trebundet Markesigjel*: sted, hvor tre marker støder sammen; på sådanne steder begravede man ofte henrettede og selvmordere. – *Lejlighed*: ansetteelse. – *hæl*: skjul. – *Landemarker*: grænser.
- 148 *Bloddømmer*: dommer, der afsiger dødsdom. – *Kun Gud hører Hævnen til*: efter Rom. 12,19. – *Ruelse*: slagtilfælde.